

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO
TYRIMŲ SKYRIUS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (0 5) 209 6170 / (0 5) 209 6185
El. p.: tyrimai@lrs.lt; info@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt/info

Seimo opozicijos lyderiai

Seimo opozicijos lyderio apibrėžimas Seimo statute 1993 – 1998 m.:

„Vienos iš opozicinę koaliciją sudarančių frakcijų seniūnas gali būti išrinktas tos opozicinės koalicijos lyderiu ir apie tai viešai paskelbiama Seimui.“ (Seimo statuto 28, 41, 42 str. redakcijos).

Seimo opozicijos lyderio apibrėžimas Seimo statute nuo 1999 m.:

„Jeigu opozicinė frakcija arba jų koalicija turi daugiau kaip ½ Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, tokios frakcijos seniūnas arba koalicijos vadovas yra vadinamas Seimo opozicijos lyderiu. Opozicijos lyderis naudojasi šiame Seimo statute numatytais papildomomis opozicijos lyderio teisėmis.“ (Seimo statuto 41 str. redakcijos).

Iš Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrinos:

„Parlamentinės opozicijos pripažinimas – būtinas pliuralistinės demokratijos elementas“
(Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001 m. sausio 25 d. nutarimas).

Nr.	Opozicijos lyderis	Opozicijos lyderio priklausymas Seimo frakcijai	Opozicijos lyderio paskelbimo data	Opozicijos lyderio įgaliojimų pabaiga	Pastabos
VI Seimas (1992–1996 m.)					
1.	Vytautas Landsbergis	Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcija			Seimo opozicijos lyderiu <i>de facto</i> Vytautas Landsbergis įvardijamas pačioje Seimo kadencijos pradžioje (pirmas paminėjimas - 1992 m. lapkričio 28 d.). Seimo opozicijos lyderio statusą apibrėžiančios Seimo statuto normos tuo metu dar nebuvo priimtos.
2.	Gediminas Vagnorius	Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcija			Seimo kadencijos antroje pusėje Gediminas Vagnorius taip pat minimas kaip Seimo opozicijos lyderis (pirmas paminėjimas – 1995 m. spalio 25 d.). Tačiau Vytautas Landsbergis irgi vadinamas opozicijos lyderiu.
VII Seimas (1996–2000 m.)					
					Šioje kadencijoje oficialiai paskelbto Seimo opozicijos lyderio nebuvo, kadangi dėl šios pozicijos nesusitarė pagrindinės opozicinės partijos – Lietuvos demokratinė darbo partija (frakcijos seniūnas

					Česlovas Juršėnas) ir Lietuvos socialdemokratų partija (frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas).
VIII Seimas (2000–2004 m.)					
1.	Vytenis Povilas Andriukaitis	Socialdemokratinės koalicijos (LDDP-LSDP-LRS) frakcija	2000-10-24	2001-07-11	
2.	Rolandas Paksas	Liberalų frakcija	2001-07-12	2001-11-01	
3.	Gintaras Steponavičius	Liberalų frakcija	2001-11-12	2001-12-21	
IX Seimas (2004–2008 m.)					
1.	Andrius Kubilius	Tėvynės sąjungos frakcija	2005-01-20	2006-09-19	Didesnę Seimo kadencijos dalį opozicinėms partijoms (Tėvynės sąjungai – Lietuvos krikščionims demokratams, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiui, Partijai „Tvarka ir teisingumas“) nepavyko susitarti ir išsirinkti Seimo opozicijos lyderio.
X Seimas (2008 – 2012 m.)					
1.	Gediminas Kirkilas	Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija	2008-12-09	2009-06-15	
2.	Valentinas Mazuronis	Frakcija „Tvarka ir teisingumas“	2009-06-16	2010-03-09	
3.	Vytautas Gapšys	Darbo partijos frakcija	2010-03-10	2010-09-20	
4.	Algirdas Butkevičius	Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija	2010-09-21	2011-03-16	
5.	Vytautas Gapšys	Darbo partijos frakcija	2011-03-17	2011-09-19	
6.	Valentinas Mazuronis	Frakcija „Tvarka ir teisingumas“	2011-09-20	2012-03-12	
7.	Algirdas Butkevičius	Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija	2012-03-13	2012-09-10	
8.	Vytautas Gapšys	Darbo partijos frakcija	2012-09-11	2012-11-16	
XI Seimas (2012–2016 m.)					
1.	Andrius Kubilius	Tėvynės Sąjunga-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija	2012-12-18	2016-11-13	
XII Seimas (2016–2020 m.)					
1.	Viktorija Čmilytė-Nielsen	Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija	2019-03-26	2019-09-10	Didesnę Seimo kadencijos dalį opozicinėms partijoms (Tėvynės sąjungai – Lietuvos krikščionims demokratams, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiui, Lietuvos socialdemokratų partijai) nepavyko susitarti ir išsirinkti Seimo opozicijos lyderio.
2.	Julius Sabatauskas	Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija	2019-09-10	2020-03-10	
3.	Gabrielius Landsbergis	Tėvynės Sąjunga-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija	2020-03-10	2020-11-13	
XIII Seimas (2020–2024 m.)					
1.	Saulius Skvernelis	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija	2021-03-25	2021-09	2021-03-25 Seimo posėdyje paskelbta informacija apie kovo 23 d. sudarytą Seimo opozicinių frakcijų koaliciją, kurią sudaro Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ir Darbo partijos frakcijos. 2021 m. rugsėjį daliai narių palikus Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją ir įkūrus Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ Seimo opozicija liko be lyderio.

Parengė Šarūnas Legatas, Alvidas Lukošaitis
Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyrius
Tel. (0 5) 209 6174, el. p. sarunas.legatas@lrs.lt

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus parengti analitiniai ir informaciniai darbai skirti Seimo narių parlamentinei ir Seimo kanceliarijos veiklai. Šiuose darbuose pateikta informacija nėra oficiali Lietuvos Respublikos Seimo pozicija. Šį darbą atgaminti, išleisti, platinti, versti, perdirbti, viešai skelbti, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, galima tik gavus Seimo kanceliarijos leidimą. Visais atvejais naudojant šį darbą privaloma nurodyti šaltinį.
© Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, 2024